

Viktigare lagar och förordningar inför årsskiftet 2015/2016

Innehåll

Information om svensk lagstiftning	4	Förändringar av ROT-avdraget	12	Möjlighet att ta med sig en kontaktförbudsliknande skyddsåtgärd till annat EU-land	16
Inledning	5	Avtrappat jobbskatteavdrag för höga inkomster	12	Nytt samarbete inom EU om möjlighet att verkställa frivårds-påföljder i ett annat land	16
Statsrådsberedningen	6	Sänkt skatt för pensionärer	12	Tydligare redovisningsregler och nya rapporteringskrav för utvinningsindustrin	17
Arbetsmarknadsdepartementet 7		Den statliga inkomstskatten	12	Stärkta rättigheter för kollektivtrafikresenärer	17
Främjandemedel till arbetsmarknadens parter för det så kallade snabbspåret	7	Slopad avdragsrätt för privat pensionssparande	12	Bättre möjligheter till finansiering av luftfartyg	17
Borttagande av möjligheten att få full etableringsersättning samtidigt som lön inom etableringsplanen	7	Slopad skattereduktion för gåvor	12	Kulturdepartementet	19
Höjd ersättning för mottagande av nyanlända	7	Särskild löneskatt för äldre	12	Myndigheten för radio och tv byter namn	19
Avskaffande av systemet med etableringslotsar	8	Tidigarelagt slopande av nedsättningen av socialavgifterna för unga	13	Ändringar i radio- och tv-lagen	19
Finansdepartementet	9	Höjd beskattning av sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring	13	Överlämnande av allmänna handlingar för förvaring	19
Nya regler om krishantering av kreditinstitut och värdepappersbolag med flera	9	Slopad avdragsrätt för förvaltningsutgifter	13	Förstärkt stöd till dagspressen	20
Nya rörelse regler för försäkringsföretag	9	Anpassning till EU-rätten av investeraravdraget	13	Ändringar i kulturmiljölagen	20
Höjd energiskatt på bensin och dieselbränsle samt minskad skattebefrielse för vissa biodrivmedel.....	10	Skattefri ideell secondhandförsäljning	13	Miljö- och energidepartementet	21
Ökad befrielse från koldioxidskatt för dieselbränsle i jordbruks- och skogsbruksmaskiner	10	Beskattning av säkerhetsreserv	13	Omgivningsbuller – ökad rättssäkerhet för verksamhetsutövare	21
Slopad koldioxidskattebefrielse för uppvärmningsbränslen inom vissa sektorer	10	Begränsad skattefrihet för utdelning och nya bestämmelser mot skatteflykt i fråga om kupongskatt	13	Gränsöverskridande transporter av avfall	21
Energiskatt på elektrisk kraft för 2016	10	Utvidgning av reglerna om fiktiv avräkning vid ombildning av företag	14	Avgifter för provning och tillsyn	21
Skatt på tobak för 2016	11	Obligatoriskt för statliga myndigheter att vara anslutna till Statens servicecenters tjänster.....	14	Ändringar i avfallsförordningen	21
Utökad möjlighet att lämna ut folkbokföringsuppgifter på elektronisk väg	11	Bättre tillgång till alternativ tvistlösning för konsumenter.....	14	Ny instansordning för va-målen	22
Den globala standarden för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton	11	Försvarsdepartementet	15	Nordisk balansavräkning	22
Förändringar av RUT-avdraget	11	En ny militär grundutbildning.....	15	Elcertifikat – anpassning av kvotkurvan för förnybar el	22
		Justitiedepartementet	16	Justering av elsäkerhetsavgiften	22
		Ny lag om domstolars behandling av personuppgifter.....	16	Anläggningsbesked för biodrivmedel	22
		Nya regler om behandling av personuppgifter i åklagarverksamheten	16	Näringsdepartementet	23
				Konkurrensverkets platsundersökningar	23

Krav på anmälan för att bygga takkupor som har undantagits från krav på bygglov.....	23
En effektivare plan- och bygglag	23
Typgodkännande och marknadskontroll av fordon	24
Temporärt stöd till mjölkbönder.....	24

Socialdepartementet 25

Höjt schablonbelopp inom assistansersättningen och fast- ställd uppräknings av beloppet	25
En mer jämställd föräldrapenning.....	25
Ökad reglering av barns under- håll utanför underhållsstödet	25
Det kommunala vårdnads- bidraget avskaffas	26
Den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen avskaffas.....	26
Höjd föräldrapenning på grundnivån	26
Kostnadsfria läkemedel för barn ...	26
Fritidsaktiviteter (fritidspeng)	26
Stödboende – en ny placerings- form för barn och unga.....	26

Utbildningsdepartementet 28

Nya regler om mottagande av nyanlända elever	28
Nya regler för internationella skolor	28
Enhetliga statsbidrag för utlandssvenska elever	29
En effektivare sfi	29
Utbildning i svenska i kombination med yrkesvux	29
Nya orienteringskurser inom vuxenutbildningen	30
Fortsatt statsbidrag för behörighetsgivande utbildning för yrkeslärare	30

Utrikesdepartementet 31

Skriften är producerad av
Regeringskansliets kommunikationsenhet

Information om svensk lagstiftning

Lagrummet:
www.lagrummet.se

Regeringskansliets webbplats:
www.regeringen.se

Regeringskansliets rättsdatabaser:
<http://rkrattsbaser.gov.se>

Sveriges riksdags webbplats:
www.riksdagen.se

Lagrummet är den offentliga förvaltningens gemensamma webbplats för svensk rättsinformation. Den innehåller länkar till de rättskällor som finns tillgängliga på internet. Lagrummet länkar till rättsinformation hos regering, riksdag, domstolar samt statliga myndigheter.

Lagstiftningsprocessen finns beskriven i avsnittet Så styrs Sverige på Regeringskansliets webbplats.

Inledning

Den här skriften innehåller ett urval av de lagar och förordningar som har trätt i kraft under andra halvåret 2015 eller en tid därefter, både sådana som är nya och ändringar i befintliga.

Lagar och förordningar anger spelreglerna för vårt samhälle. En ny lag blir till genom att regeringen lämnar ett förslag, en proposition, till riksdagen. Efter att något av riksdagens utskott har bearbetat propositionen fattar riksdagen beslut om den nya lagen. Därefter utfärdar regeringen lagen, vilket innebär att den publiceras och blir känd.

En ny förordning kan regeringen själv besluta om, utan att lägga fram den för riksdagen.

Både lagar och förordningar publiceras i Svensk författningssamling (SFS). Varje lag och förordning har ett unikt nummer i SFS.

Om du vill veta mer om propositioner, lagar och förordningar hittar du information på www.lagrummet.se. Där går det att hitta en lag genom att exempelvis skriva in lagens SFS-nummer. Lagen (2013:283) om bevakning ombord på svenska fartyg hittar man genom att skriva 2013:283 i rutan för SFS-nummer.

Vid publicering av den här skriften har vissa lagar ännu inte hunnit få några SFS-nummer. Det gäller nummer i skriften som slutar på "000" (exempel 2015:000).

Denna skrift kan laddas ner på www.regeringen.se

Statsrådsberedningen

Statsrådsberedningen har ansvar för att leda och samordna arbetet i Regeringskansliet. Statsrådsberedningen är indelad i bland annat statsministerns kansli, samordningskansliet, kansliet för strategi och framtidsfrågor, förvaltningschefens kansli, rättschefens kansli, granskningskansliet och kansliet för samordning av EU-frågor.

Till årsskiftet 2015/2016 träder inga lagar i kraft inom Statsrådsberedningens ämnesområden.

Kontakt

Pressfunktionen hos
statsminister Stefan Löfven:
Pressekreterare Anne Ekberg
Tfn 072-542 69 40

Pressekreterare Dan Lundqvist Dahlin
Tfn 072-553 66 29

Pressekreterare Erik Nises
Tfn 072-542 03 74

Pressfunktionen hos ministern för
strategi- och framtidsfrågor samt
nordiskt samarbete Kristina Persson:
Pressekreterare Darina Agha
Tfn 072-708 16 27

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsmarknadsdepartementet arbetar med frågor som rör en väl fungerande arbetsmarknad. Hit hör insatser för unga i jobb, matchning, arbetsmarknads-politiska program, arbetslös-hetsförsäkringen samt frågor om arbetsrätt och arbetsmiljö så att alla människor har möjlighet att delta i arbetslivet med goda arbetsvillkor. Departemen-tet har också samordningsan-svar för nyanländas etablering.

Kontakt

Pressfunktionen hos arbetsmarknadsminister Ylva Johansson:
Pressekreterare Natali Sial
Tfn 072-520 54 49

Främjandemedel till arbetsmarknadens parter för det så kallade snabbspåret

Ny förordning: Förordning om statsbidrag för särskilda främjande- och utvecklingsinsatser i syfte att påskynda nyanlända invandrares etablering på arbetsmarknaden
SFS: 2015:848

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Många nyanlända har både utbildning och erfarenhet i yrken där det råder brist på utbildad och erfaren arbetskraft på den svenska arbetsmarknaden. Dessa personers kunskap och färdigheter behöver tas tillvara snabbare och effektivare. Regeringen har därför tillsammans med arbetsmarknadens parter, Arbetsförmedlingen och andra berörda myndigheter fört samtal om åtgärder för att inom ramen för etableringsuppdraget skapa snabbare vägar, så kallade snabbspår, in på arbetsmarknaden för nyanlända som har utbildning eller yrkeserfarenhet som efterfrågas i Sverige.

För att skapa förutsättningar för snabbspår föreslås i en ny förordning att arbetsmarknadens parter ges möjlighet att ansöka om medel för främjande- och utvecklingsinsatser som syftar till att påskynda nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Med särskilda främjande- och utvecklingsinsatser avses insatser som synliggör nyanländas kompetens eller i övrigt främjar användningen av arbetsmarknadspolitiska insatser för nyanlända. Sådana medel kan exempelvis användas till översättning av valideringsmodeller till andra språk än svenska.

Borttagande av möjligheten att få full etableringsersättning samtidigt som lön inom etableringsplanen

Ändringar: Förordning (2010:407) om ersättning till vissa nyanlända invandrare
SFS: 2015:936
Ikraftträdande: 1 februari 2016

Sedan den 1 oktober 2012 kan nyanlända i etableringsuppdraget under sex månader arbeta inom ramen för sin etableringsplan utan att det påverkar etableringsersättningen. Denna möjlighet avskaffas. Etableringsersättning kommer att lämnas endast i den omfattning som den nyanlände inte arbetar. Det kommer dock även i fortsättningen att vara möjligt att ha ett arbete som inte ingår i etableringsplanen utan att den förvärvsinkomsten påverkar etableringsersättningen.

Höjd ersättning för mottagande av nyanlända

Ändringar: Förordning (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar
SFS: 2015:883
Ikraftträdande: 1 januari 2016

För att öka kommunernas möjligheter att ta emot nyanlända och bland annat skapa bättre förutsättningar att ge praktisk hjälp och stöd i anslutning till mottagande och bosättning, höjs ersättningen till kommunerna från den 1 januari 2016. Schablonersättningen per nyanländ som mottas i en kommun höjs från 83 100 kronor till 125 000 kronor för personer som inte fyllt 65 år och från 52 000 kronor till 78 200 kronor för äldre personer.

Avskaffande av systemet med etableringslotsar

Ändringar: Lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:30
Avskaffande av systemet med etableringslotsar, bet 2015/16:AU1, rskr. 2015/16:57

SFS: 2015:849

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Ändringen innebär att kravet på Arbetsförmedlingen att tillhandahålla ett eller flera valfrihetssystem som ger nyanlända rätt att välja en etableringslots enligt lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare upphör att gälla.

Finansdepartementet

Finansdepartementet ansvarar för frågor som rör statens ekonomi. Det handlar om samordning av statens budget, prognoser och analyser, skattefrågor samt styrning och förvaltning av statens verksamhet. Dessutom ansvarar departementet för frågor som rör finansmarknad och konsumentlagstiftning.

Kontakt

Pressfunktionen hos finansminister
Magdalena Andersson:
Pressekreterare Fredrik Kornebäck
Tfn 072-543 84 87

Pressekreterare Miriam Abu Eid
Tfn 072-216 95 65

Pressfunktionen hos finansmarknads- och konsumentminister,
biträdande finansminister
Per Bolund:
Pressekreterare Matilda Uusijärvi Ek
Tfn 072-221 87 03

Pressekreterare Mikaela Kotschack
Tfn 072-519 07 16

Pressfunktionen hos civilminister
Ardalan Shekarabi:
Pressekreterare Peter Skeppström
Tfn 072-556 06 40

Nya regler om krishantering av kreditinstitut och värdepappersbolag med flera

Nya lagar: Lag om resolution och lag om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut

Ändringar: Lag om ändring i förmänsrättslagen (1970:979), lag om ändring i lagen (1981:6) om konkurs som omfattar egendom i annat nordiskt land, lag om ändring i lagen (1981:7) om verkan av konkurs som inträffat i annat nordiskt land, lag om ändring i sparbankslagen (1987:619), lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, lag om ändring i konkurslagen (1987:672), lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank, lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker, lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti, lag om ändring i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229), lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551), lag om ändring i lagen (2005:1047) om internationella förhållanden rörande försäkringsföretags och kreditinstituts insolvens, lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:5 Genomförande av krishanteringsdirektivet
Finansutskottets betänkande 2015/16:FiU7
SFS: 2015:000

Ikraftträdande: 1 februari 2016

Lagändringen innebär att det införs ett harmoniserat ramverk för resolution av kreditinstitut och värde-

pappersföretag samt företag som ingår i samma koncern som sådana företag. Ägare och långgivare, snarare än staten, ska bära eventuella förluster i företaget. Den nya lagen ska inte bara ge möjlighet att rekonstruera eller avveckla kreditinstitut med flera, utan även se till att enskilda företag inte hamnar i problem som kan framtvunga resolution. Lagen innehåller därför bestämmelser om resolution, förberedelser för ett sådant förfarande liksom förebyggande tillsynsåtgärder.

Riksgäldskontoret ska ansvara för flertalet av uppgifterna enligt den nya lagen, men Finansinspektionen tilldelas även vissa nya uppgifter.

Nya rörelse regler för försäkringsföretag

Ändringar: Lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043), lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m., lag om ändring i förmänsrättslagen (1970:979), lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lag om ändring i konkurslagen (1987:672), lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument, lag om ändring i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, lag om ändring i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet, lag om ändring i lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag, lag om ändring i lagen (2000:562) om

internationell rättslig hjälp i brottmål, lag om ändring i försäkringsavtalslagen (2005:104), lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551), lag om ändring i lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och lag om ändring i lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:9
Genomförande av Solvens II-direktivet på försäkringsområdet
SFS: 2015:700–2015:701, 2015:708–2015:719 och 2015:721
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Solvens II-direktivet innebär en reformering av den grundläggande regleringen på EU-nivå för försäkringsföretag. Det utgör en del av ett samlat regelverk som också innehåller en omfattande kompletterande detaljreglering.

Höjd energiskatt på bensin och dieselbränsle samt minskad skattebefrielse för vissa biodrivmedel

Ändring: Lagen (1994:1776) om skatt på energi
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1
Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:747
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Energiskatten på fossil bensin och fossilt dieselbränsle höjs med 48 öre per liter för bensin och med 53 öre per liter för dieselbränsle. Befrielsen från energiskatt minskas för etanol som läginblandas i bensin till 74 procent samt för höginblandad etanol

(E85) till 73 procent av den energiskatt som gäller för bensin. För Fame (fett-syra-metyl-ester) som höginblandas i dieselbränsle ökas befrielsen från energiskatt från 44 procent till 50 procent av den energiskatt som gäller för dieselbränsle.

Ökad befrielse från koldioxidskatt för dieselbränsle i jordbruks- och skogsbruksmaskiner

Ändring: Lagen (1994:1776) om skatt på energi
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1
Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:747
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Befrielsen från koldioxidskatt för dieselbränsle i arbetsmaskiner i jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamheterna ökas från 90 öre per liter till 143 öre per liter. För perioden 1 januari 2016–31 december 2018 ökas befrielsen med ytterligare 27 öre per liter till 170 öre per liter.

Slopad koldioxidskattebefrielse för uppvärmningsbränslen inom vissa sektorer

Ändring: Lagen (1994:1776) om skatt på energi
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1
Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:747 och 2015:750
Ikraftträdande: 1 januari 2016 respektive 1 januari 2018

Koldioxidskatten på bränslen för uppvärmning och drift av stationära motorer inom industri- och kraftvärmeanläggningar utanför handelsystemet samt inom jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverk-

samheterna höjs till den generella skattenivån 2018. Ett första steg, från dagens 60 procent till 80 procent av den generella skattenivån, tas redan 2016. Den särskilda möjlighet till återbetalning av koldioxidskatten som gäller för den som begränsat utsläpp av koldioxid i samband med förbrukningen av visst bränsle slopas. Energiskattebefrielsen för dieselbränsle som används i arbetsfordon i gruvindustriell verksamhet ökas från 86 till 89 procent av energiskatten på dieselbränsle.

Energiskatt på elektrisk kraft för 2016

Ny förordning: Förordning (2015:595) om fastställande av omräknade belopp för energiskatt och koldioxidskatt för år 2016. Ändrad genom förordning (2015:751) om ändring av förordningen (2015:595) om fastställande av omräknade belopp för energiskatt och koldioxidskatt för år 2016

Beslutsunderlag: 11 kap. 3 § lagen (1994:1776) om skatt på energi
SFS: 2015:595 och 2015:751
Ikraftträdande: Skattesatserna tillämpas för 2016

Jämfört med 2015 års energiskattesatser på elektrisk kraft medför indexomräkningen en sänkning av skattesatserna för förbrukning i hushåll och servicenäring medan skattesatsen för förbrukning i industriell verksamhet i tillverkningsprocessen, jordbruket, skogsbruket eller vattenbruket inte ändras på grund av avrundningsregler.

Skatt på tobak för 2016

Ny förordning: Förordning (2015:596)

om fastställande av omräknade belopp för tobaksskatt för år 2016

Beslutsunderlag: 42 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt

SFS: 2015:596

Ikraftträdande: Skattesatserna tillämpas för 2016

Punktskatten på cigaretter, cigarrer, cigariller, röktobak, snus och tuggtobak räknas om utifrån förändringarna i konsumentprisindex. Detta medför sänkningar av skattesatserna jämfört med 2015 med 0,44 procent. För cigaretter är det endast styckskatten som ändras.

Utökad möjlighet att lämna ut folkbokföringsuppgifter på elektronisk väg

Ändring: Lag (2015:902) om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet och förordning (2015:910) om ändring i förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:28
Vissa frågor om behandling av personuppgifter och regleringen av idkortsverksamheten hos Skatteverket
SFS: 2015:902 och 2015:910
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Uppgifter i folkbokföringsdatabasen som får lämnas ut till en enskild person ska i större utsträckning få lämnas ut på elektronisk väg, även om de rör en annan person än den enskilde själv. Handlingar i den enskildes ärende, personbevis för den enskilde och barn under 18 år som

han eller hon är vårdnadshavare för samt andra enstaka uppgifter ska få lämnas ut på elektronisk väg. Personbevis som innehåller vissa begränsade uppgifter om personer som den enskilde har samband med ska kunna lämnas ut genom direktåtkomst till folkbokföringsdatabasen.

Den globala standarden för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Ändring: Lag (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, lag (2015:912) om automatiskt utbyte om finansiella konton, lag (2015:918) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244), förordning (2015:921) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förordning (2015:922) om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och förordning (2015:924) om ändring i skatteförfarandeförordningen (2011:1261)
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:29, En global standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, Skatteutskottets betänkande 2015/16:SkU9
SFS: 2015:911–2015:912, 2015:918, 2015:921–2015:922 och 2015:924
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Regeringen införlivar OECD:s globala standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton i svensk rätt. Standarden består av en modell för avtal mellan behöriga myndigheter om att tillämpa de gemensamma rapporteringsnormerna. Vidare införlivas rådets

direktiv 2014/107/EU av den 9 december 2014 om ändring av direktivet 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning. Direktivet medför att OECD:s globala standard tas in i rådets direktiv 2011/16/EU. De skyldigheter som bland annat följer av standarden är skyldigheter för rapporteringskyldiga finansiella institut att identifiera finansiella konton som innehas av personer eller enheter med hemvist i annan eller andra stater eller jurisdiktioner, skyldigheter för rapporteringsskyldiga finansiella institut att lämna uppgifter till Skatteverket om de konton som identifierats och skyldigheter för Skatteverket att överföra information till annan eller andra staters eller jurisdiktioners behöriga myndigheter. Vidare upphävs rådets direktiv 2003/48/EG av den 3 juni 2003 om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar genom lagändringarna.

Förändringar av RUT-avdraget

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229), lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete och skatteförfarandelagen (2011:1244)
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1
Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:768, 2015:775 och 2015:777
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Taket för RUT-avdraget halveras till 25 000 kronor per person och år för dem som inte har fyllt 65 år vid årets ingång. RUT-avdraget för städarbete eller annat rengöringsarbete ska endast omfatta enklare arbete samt

flyttstädning. Matlagning ska inte omfattas av RUT-avdraget.

Förändringar av ROT-avdraget

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229), lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete och skatteförfarandelagen (2011:1244)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:768, 2015:775 och 2015:777
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Subventionsgraden vid köp av ROT-tjänster från ett företag och när en anställd får ROT-tjänster som förmån sänks från 50 till 30 procent.

Avtrappat jobbskatteavdrag för höga inkomster

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:775
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Jobbskatteavdraget trappas av för personer som vid årets ingång inte har fyllt 65 år och som har arbetsinkomster som överstiger 13,54 prisbasbelopp per år, vilket för 2016 motsvarar cirka 600 000 kronor (50 000 kronor per månad). Även för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år trappas jobbskatteavdraget av för arbetsinkomster som överstiger 600 000 kronor per år (50 000 kronor per månad). Avtrappningstakten är tre procent.

Sänkt skatt för pensionärer

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:775
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Det förhöjda grundavdraget för äldre justeras så att personer över 65 år inte beskattas högre än löntagare yngre än 65 år för inkomster upp till 10 000 kronor i månaden. Skatten sänks även för äldre med inkomster upp till 20 000 kronor i månaden.

Den statliga inkomstskatten

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:775
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Den nedre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster räknas inte upp för beskattningsåret 2016. Den nedre skiktgränsen uppgår därmed till 430 200 kronor för beskattningsåret 2016. För att få samma basår, det vill säga beskattningsår 2016, vid efterföljande uppräkningsår av skiktgränserna fastställs den övre skiktgränsen till 625 800 kronor för beskattningsåret 2016.

Slopad avdragsrätt för privat pensionssparande

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016

SFS: 2015:775
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Rätten att göra avdrag för premier för pensionsförsäkring och inbetalningar på pensionsparkonton slopas. Beloppsgränsen för återköp av pensionsförsäkring och förtida avslut av pensionsparkonto utan Skatteverkets medgivande höjs till ett prisbasbelopp och tidsgränsen för förtida avslut slopas.

Slopad skattereduktion för gåvor

Ny lag: Lag om upphävande av lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva
Ny förordning: Förordning om upphävande av förordningen (2011:1295) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva
Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229), skatteförfarandelagen (2011:1244) och skatteförfarandeförordningen (2011:1261)
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:768, 2015:775 och 2015:778–2015:780
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Skattereduktionen för gåvor till ideell verksamhet och förfarandet med godkännande av gåvomottagare slopas.

Särskild löneskatt för äldre

Ändring: Lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016

SFS: 2015:772

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Särskild löneskatt införs på löner, arvoden, förmåner och andra ersättningar för arbete till personer som vid årets ingång har fyllt 65 år. Särskild löneskatt införs även på inkomst av aktiv näringsverksamhet för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år samt för personer som inte har fyllt 65 år men under hela året har uppburit hel allmän ålderspension enligt socialförsäkringsbalken. Den särskilda löneskatten är en form av socialavgift och bestäms till 6,15 procent.

Tidigarelagt slopande av nedsättningen av socialavgifterna för unga

Ändring: Lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:774 och 2015:776

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Slopandet av nedsättningen av socialavgifterna för unga tidigare läggs till den 1 juni 2016.

Höjd beskattning av sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring

Ändring: Lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel och inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:773 och 2015:775

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Schablonintäkten för investeringssparkonto respektive skatteunderlaget för kapitalförsäkring ska beräknas

genom att kapitalunderlaget multipliceras med statslåneräntan ökad med 0,75 procentenheter. Schablonintäkten respektive skatteunderlaget ska dock beräknas till lägst 1,25 procent av kapitalunderlaget.

Slopad avdragsrätt för förvaltningsutgifter

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:775

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Avdragsrätten för förvaltningsutgifter i inkomstslaget kapital slopas.

Anpassning till EU-rätten av investeraravdraget

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:775

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Investeraravdrag får inte göras om den skattskyldige eller någon närstående under något av de två beskattningsåren närmast före det år förvärvet sker eller under förvärvsåret fram till tidpunkten för förvärvet direkt eller indirekt innehar eller har innehaft andelar i det företag i vilket andelar har förvärvats eller i ett annat företag inom samma koncern.

Skattefri ideell secondhandförsäljning

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:775

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Allmännyttiga ideella föreningars och registrerade trossamfunds verksamhet med försäljning av skänkta varor som utnyttjas som finansieringskälla för det ideella arbetet ska vara skattefri. Undantaget från skatteplikt gäller om föreningen eller trossamfundet i övrigt uppfyller de krav som ställs för inskränkt skattskyldighet.

Beskattning av säkerhetsreserv

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:15 Beskattning av säkerhetsreserv
SFS: 2015:887

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Det införs uttryckliga regler om när hela säkerhetsreserven i skadeförsäkringsföretag ska tas upp till beskattning. Syftet med ändringen är att klargöra i vilka situationer beskattning ska ske.

Begränsad skattefrihet för utdelning och nya bestämmelser mot skatteflykt i fråga om kupongskatt

Ändring: Lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624), lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor och inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:14 Begränsad skattefrihet för utdelning och nya bestämmelser mot skatteflykt i fråga om kupongskatt
SFS: 2015:884–2015:886
Ikraftträdande: 1 januari 2016

I den nya lagen regleras uttryckligen att skatteflyktsregeln i kupongskattelagen, den så kallade bulvanregeln, även kan tillämpas när det är fråga om vinstutdelning som omfattas av moder- och dotterbolagsdirektivet med flera fall. Det ska bli möjligt att ansöka om förhandsbesked om kupongskatt. En vinstutdelning från ett utländskt företag ska tas upp till den del utdelningen får dras av som ränta eller liknande i det företag som lämnar utdelningen.

Utvidgning av reglerna om fiktiv avräkning vid ombildning av företag

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:129
Utvidgning av reglerna om fiktiv avräkning vid ombildning av företag
SFS: 2015:617

Ikraftträdande: 1 januari 2016
Reglerna om fiktiv avräkning vid ombildning av företag ändras så att de blir förenliga med Sveriges åtaganden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Fiktiv avräkning kan i dag ske i två situationer. Den situation som är aktuell här är när tillgångar och förpliktelser som är knutna till ett fast driftställe i ett annat land som är medlem i EU förs över genom ombildning från ett företag i Sverige till ett företag i ett annat EU-land.

Ändringarna innebär att reglerna om fiktiv avräkning utvidgas så att de blir tillämpliga på lika villkor för fasta driftställen eller företag som hör hemma inom EES oavsett EU-medlemskap. En anpassning av vissa bestämmelser som reglerar vad som

krävs för att ett företag ska anses höra hemma i en viss stat genomförs.

Obligatoriskt för statliga myndigheter att vara anslutna till Statens servicecenters tjänster

Ny förordning: Förordningen (2015:665) om statliga myndigheters användning av Statens servicecenters tjänster

Beslutsunderlag: Promemorian Myndigheters användning av Statens servicecenters tjänster (Fi2015/01999/SFÖ)

SFS: 2015:665

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Enligt den nya förordningen blir det obligatoriskt för 107 statliga myndigheter att senast den 1 januari 2017 vara anslutna till Statens servicecenters lönerelaterade tjänster. Merparten av dessa myndigheter är redan i dag anslutna till tjänsterna. Utgångspunkten är att förordningen under 2017–2021 stegvis ska utvidgas till att omfatta övriga lämpliga myndigheter under regeringen.

Bättre tillgång till alternativ tvistlösning för konsumenter

Ny lag och förordning: Lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden och förordningen (2015:739) med instruktion för Allmänna reklamationsnämnden

Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:128
Alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden, SOU 2014:47
Förbättrad tvistlösning på konsumentområdet – ny EU-lagstiftning och en översyn av det svenska systemet

SFS: 2015:671 och 2015:739

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Lagen genomförs, tillsammans med bland annat en ny instruktion för Allmänna reklamationsnämnden, ett EU-direktiv om alternativ tvistlösning i konsumenttvister. För svensk del kommer tvistlösning att erbjudas av dels Allmänna reklamationsnämnden, dels ett antal privata bransch-nämnder.

Den nya lagen reglerar bland annat vilka krav som nämnderna måste uppfylla för att bli godkända. I lagen anges även att en näringsidkare vid tvist med en konsument måste informera om att konsumenten kan vända sig till en nämnd för alternativ tvistlösning för att få tvisten prövad där. Den nya förordningen med instruktion för Allmänna reklamationsnämnden innehåller bestämmelser om bland annat handläggningstider och avvisningsgrunder som följer av EU-direktivet. Dessutom finns i förordningen de beloppsgränser som ett anspråk inom ett visst område måste överstiga för att nämnden ska pröva tvisten.

Försvarsdepartementet

Försvarsdepartementet ansvarar för rikets försvar. I april 2015 presenterade regeringen en proposition med försvarspolitisk inriktning för 2016–2020 som syftar till att stärka den svenska försvarsförmågan och öka krigsförbandens operativa förmåga. Riksdagen biföll förslagen i propositionen i juni samma år. Den säkerhetspolitiska situationen i Europa har försämrats vilket ställer förändrade krav på den svenska försvarsförmågan.

I Försvarsdepartementet behandlas frågan om genomförandet av samförståndsavtalet om värdlandsstöd och det kompletterande tilläggsprotokollet som undertecknades under 2014. Departementet arbetar även med ett författningsförslag om skydd för geografisk information samt behandlar betänkanden om tillsyn och kontroll på hälso- och miljöområdet inom försvaret samt om deltagande med väpnad styrka i utbildning utomlands.

En ny militär grundutbildning

Ny förordning: Förordning om militär grundutbildning

Beslutsunderlag: Promemorian En ny militär grundutbildning (Fö2015/00945/RS)

SFS: 2015:613

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Förordningen (2010:590) om grundläggande och kompletterande militär utbildning inom Försvarsmakten ersätts med en ny förordning om militär grundutbildning. Nuvarande två utbildningar, grundläggande respektive kompletterande militär utbildning, tas bort och ersätts med en ny militär grundutbildning. Denna utbildning ska omfatta minst 120 utbildningsdagar och högst 365 utbildningsdagar. Utbildningen genomgås i sin helhet med rekrytförmaner. Vidare införs en utbildningspremie.

Kontakt

Pressfunktionen hos försvarsminister Peter Hultqvist:
Pressekreterare
Marinette Nyh Radebo
Tfn 072-238 77 44

Justitiedepartementet

Justitiedepartementet lagstiftar på en rad olika områden, som statsrätt och allmän förvaltningsrätt, civilrätt, processrätt, straffrätt samt migrations- och asylrätt. De lagar och förordningar som träder i kraft vid årsskiftet 2015/2016 speglar spridningen av departementets ansvarsområden.

Kontakt

Pressfunktionen hos justitie- och migrationsminister
Morgan Johansson:
Pressekreterare Jonatan Holst
Tfn 072-227 85 35

Pressekreterare Sofie Rudh
Tfn 072-545 74 21

Pressfunktionen hos inrikesminister
Anders Ygeman:
Pressekreterare Victor Harju
Tfn 072-504 36 70

Ny lag om domstolars behandling av personuppgifter

Ny lag: Domstolsdatalag
Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:148
Domstolsdatalag
SFS: 2015:728
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Syftet med lagen är att ge de allmänna domstolarna, de allmänna förvaltningsdomstolarna samt hyres- och arrendenämnderna möjlighet att behandla personuppgifter på ett effektivt och ändamålsenligt sätt och att skydda människor från att deras personliga integritet kränks vid sådan behandling. En utgångspunkt är att skapa en teknikneutral och flexibel lag som innehåller bestämmelser som är av central betydelse för integritetsskyddet, däribland ändamålen med behandlingen och de begränsningar som ska gälla för behandlingen av vissa uppgifter.

Nya regler om behandling av personuppgifter i åklagarverksamheten

Ny lag: Åklagardatalag
Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:63
Åklagardatalag
SFS: 2015:433
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Den nya lagen skapar en modern, teknikneutral och flexibel reglering för behandlingen av personuppgifter i åklagarnas operativa verksamhet. Lagen ger åklagarväsendet möjlighet att behandla personuppgifter på ett effektivt och ändamålsenligt sätt samtidigt som den skyddar mot att människors personliga integritet kränks vid sådan behandling.

Möjlighet att ta med sig en kontaktförbudsliknande skyddsåtgärd till annat EU-land

Ny lag: Lag om europeisk skyddsorder
Ändring: Lagen 1930:173 om beräkning av lagstadgad tid, lagen (1998:620) om belastningsregister, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:139
Europeisk skyddsorder
SFS: 2015:642
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Genom den nya lagen ska en europeisk skyddsorder som har meddelats i en medlemsstat i EU kunna erkännas och verkställas i en annan medlemsstat, om den skyddsbehövande beger sig till den staten. För svensk del innebär detta att svenska kontaktförbud kan ligga till grund för utfärdande av en europeisk skyddsorder för över-sändande till en annan medlemsstat. En utländsk skyddsorder som över-sänds till Sverige ska verkställas genom ett förbud som motsvarar ett svenskt kontaktförbud.

Genom den nya lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv om den europeiska skyddsordern. Skyddsbehövandes ställning stärks och personer med skyddsbehov ges utökade möjligheter att utöva sin rätt att röra sig fritt inom EU.

Nytt samarbete inom EU om möjlighet att verkställa frivårdspåföljder i ett annat land

Ny lag: Lag om erkännande och verkställighet av frivårdspåföljder inom Europeiska unionen

Ändring: Lagen 1978:801 om internationellt samarbete rörande kriminalvård i frihet
Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:138 Erkännande och verkställighet av frivårdspåföljder inom Europeiska unionen
SFS: 2015:650
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Enligt den nya lagen ska en person som har hemvist i en annan EU-medlemsstat men döms till en frivårdspåföljd i Sverige, kunna verkställa påföljden i sin hemstat. På motsvarande sätt ska en person som har anknytning till Sverige kunna verkställa en utländsk dom på frivårdspåföljd här. Syftet är att den dömda ska verkställa påföljden i det land där dennes sociala återanpassning sker bäst.

Genom den nya lagen genomförs rådets rambeslut om erkännande och verkställighet av frivårdspåföljder inom EU.

Tydligare redovisningsregler och nya rapporteringskrav för utvinningsindustrin

Ny lag: Lag om rapportering av betalningar till myndigheter
Ändring: Årsredovisningslagen (1995:1554). Även vissa följdändringar i bl.a. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, bokföringslagen (1999:1078) och aktiebolagslagen (2005:551)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:3 Tydligare redovisningsregler och nya rapporteringskrav för utvinningsindustrin
SFS: 2015:812–2015:826
Ikraftträdande: 1 januari 2016

De nya reglerna innebär att kraven på upplysningar i noter till årsredovisningen får en tydligare struktur och begränsas för mindre företag. Det tydliggörs vad som avses med ägarintresse, intresseföretag och gemensamt styrda företag. Principen att information som inte är väsentlig kan utelämnas anges som en generell regel. Den nya lagen inför ett krav på årlig rapportering av betalningar till myndigheter från större företag verkamma i utvinningsindustrin eller inom avverkning av naturskog. Rapporterna ska ge en ökad öppenhet kring betalningarna och bland annat bidra till att motverka korruption.

Ändringarna och den nya lagen bygger på ett EU-direktiv.

Stärkta rättigheter för kollektivtrafikresenärer

Ny lag: Lag om kollektivtrafikresenärers rättigheter samt ny förordning om tillsyn över transportörers informationsskyldighet enligt lagen (2015:000) om kollektivtrafikresenärers rättigheter
Ändring: Vissa följdändringar i järnvägstrafiklagen (1985:192), marknadsföringslagen (2008:486) och lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:13 Stärkta rättigheter för kollektivtrafikresenärer
SFS: 2015:953
Ikraftträdande: 1 april 2016

Den nya lagen om kollektivtrafikresenärers rättigheter omfattar i huvudsak resor med tåg, spårväg, tunnelbana och buss i den lokala och regionala kollektivtrafiken. Lagen innehåller bland annat en lagstadgad minimirätt till ersättning vid förseningar som är mer än 20 minuter och ger resenärerna rätt till reseinformation, bland annat om de trafiktjänster som en transportör erbjuder och om störningar i trafiken. Konsumentverket ges möjlighet att ingripa mot den transportör som inte fullgör informationsskyldigheten.

Genom den nya lagen stärks resenärernas rättigheter i förhållande till de resevillkor som transportörerna tillämpar och till den lagstiftning om rätt till reseinformation som hittills har gällt.

Bättre möjligheter till finansiering av luftfartyg

Ny lag: Lag om internationella säkerhetsrätter i lösa saker
Ändring: Följdändringar i förmånsrättslagen (1970:979), lagen (1955:229) i anledning av Sveriges tillträde till 1948 års konvention rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg, lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl., lagen (1939:6) om frihet från kvarstad för vissa luftfartyg, lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, lagen (1955:227) om inskrivning av rätt till

luftfartyg, luftfartslagen (2010:500),
utsökningsbalken, förordningen
(2005:142) om inskrivning av rätt till
luftfartyg, förordningen (1986:172)
om luftfartygsregistret m.m. och
utsökningsförordningen (1981:981)
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:12
Bättre möjligheter till finansiering
av luftfartyg
SFS: 2015:860–2015:868
Ikraftträdande: 1 april 2016

Den nya lagen är en konsekvens av Sveriges tillträde till konventionen om internationella säkerhetsrätter i lösa saker (Kapstadskonventionen) och ett tillhörande protokoll om särskilda frågor rörande luftfartsobjekt (luftfartsprotokollet). Tillträdet gör det enklare och billigare att anskaffa nya flygplan och helikoptrar. Genom den nya lagen inrättas så kallade internationella säkerhetsrätter i luftfartyg, vilka ska erkännas i samtliga stater som anslutit sig till konventionen och protokollet. Vidare införs bestämmelser om vilka rättsliga åtgärder en kreditgivare får vidta när en gäldenär (flygbolaget) inte betalar. Dessa omfattar att ta egendomen i besittning eller ta kontroll över den på annat sätt, att sälja eller upplåta egendomen och att tillgodogöra sig inkomster och vinster från egendomen.

Kulturdepartementet

Från och med den 1 januari 2015 ansvarar Kulturdepartementet för frågor som rör kultur, medier, demokrati, mänskliga rättigheter nationellt, de nationella minoriteterna och det samiska folkets språk och kultur. Departementet ansvarar också för arbetet mot diskriminering samt för frågor som rör det civila samhället, trossamfund och begravningsverksamhet.

Myndigheten för radio och tv byter namn

Ändringar: Bland annat i radio- och tv-lagen (2010:696) och förordningen (2010:1062) med instruktion för Myndigheten för radio och tv
Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:88 Statens stöd till dagspressen och prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016

SFS: 2015:618–2015:623 med flera

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Myndigheten för radio och tv byter namn till Myndigheten för press, radio och tv den 1 januari 2016.

Namnändringen beror på att myndigheten sedan den 1 juli 2015 även har ansvar för presstödsfrågor. Det nya namnet återspeglar myndighetens nya verksamhet och ansvarsområde.

Ändringar i radio- och tv-lagen

Ändringar: Radio- och tv-lagen (2010:696) med flera lagar

Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:118

Några ändringar i radio- och tv-lagen

SFS: 2015:661–2015:663

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Som ett led i genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (AV-direktivet) införs bestämmelser om att tv-företagens redaktionella oberoende ska säkerställas vid sponsring och produktplacering. Det införs även en bestämmelse som innebär att tv-företag etablerade i andra EU-medlemsländer ska ha rätt att till-

handahålla sina tjänster till Sverige. Andra bestämmelser införs också. En skyldighet för leverantörer av beställ-tv att spela in sina program, bevara programmen en viss tid och att på begäran lämna inspelningarna till tillsynsmyndigheterna införs.

Giltighetstiden för tillståndsvillkor ska kunna vara kortare än tillståndstiden när det gäller sändning av kommersiell radio. Det förtydligas också att granskningsnämnden för radio och tv vid Myndigheten för press, radio och tv i efterhand kan granska sökbar text-tv.

Överlämnande av allmänna handlingar för förvaring

Ny lag, förordning och ändringar:

Lag (2015:602) om överlämnande av allmänna handlingar för förvaring och förordning (2015:605) om överlämnande av allmänna handlingar för förvaring samt ändringar i ett par lagar och förordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:117

Överlämnande av allmänna handlingar för förvaring

SFS: 2015:602–2015:607

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Genom den nya lagen tydliggörs och förbättras reglerna kring hanteringen av allmänna handlingar när verksamheter som tidigare bedrivits av stat och kommun tas över av enskilda organ, till exempel bolag. För att undvika onödiga överlämnanden ska det bland annat stå klart att informationen i de allmänna handlingarna inte kan överföras till ett organ på något annat sätt, till exempel genom kopiering. Strukturen kring statens hantering blir också tydligare, bland annat genom att det i lagen anges att

Kontakt

Pressfunktionen hos kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke:
Pressekreterare Kristoffer Talltorp
Tfn 072-542 80 32

ett överlämnande ska föregås av en ansökan, att en längsta tid för förvaringen ska beslutas och att det preciseras när ett återlämnande ska ske. Möjligheterna till tillsyn utökas också och tillsynen ska finansieras genom avgifter. Även kommuner och lands- ting ska kunna använda sig av bestämmelserna om ansökan, förvaringstid, återlämnande och tillsyn.

Förstärkt stöd till dagspressen

Ändringar: Presstödsförordningen (1990:524)

Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:88 Statens stöd till dagspressen och prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016

SFS: 2015:937

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Ändringarna i presstödsförordningen syftar till att förstärka stödet till dagspressen. För att anpassa presstöds- systemet till dagens verklighet införs bland annat ett teknik neutralt system vid beräkningen av stödbelopp och alla läsartäkter ska behandlas likvärdigt när beloppet bestäms. Ändringarna innebär också bland annat att villkoret om andel abonn- erad upplaga lättas för tidningar som kommer ut tre till sju dagar i veckan (så kallade hög- och medelfrekventa tidningar). För dessa tidningar höjs också stödnivåerna, och det särskilda extrastödet till storstadstidningar avskaffas. Det införs en jämnare stödtrappa för tidningar som kom- mer ut en till två dagar i veckan (så kallade lågfrekventa tidningar) och tidningar som kommer ut två dagar i veckan får höjda stödbelopp. Därut- över förlängs presstödsförordningen så att den gäller till utgången av 2019.

Ändringar i kulturmiljölagen

Ändringar: Kulturmiljölagen (1988:959), kulturmiljöförordningen (1988:1188)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:6

Ändringar i kulturmiljölagen

SFS: 2015:852 och 2015:853

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Genom lagändringarna ändras definitionen av vad som är ett kulturföremål i 6 kap. kulturmiljö- lagen. Genom ändringen blir det tydligare i lagen vilka beviskrav som ställs på innehavaren av kulturföre- målet. Tidsfristen för att väcka en talan om återlämnande förlängs också från ett till tre år.

Genom förordningsändringen införs bestämmelser om informationssys- tem för den inre marknaden (IMI) för kulturföremål för de myndigheter som beslutar om utförelse- och exporttillstånd, det vill säga Riksanti- kvarieämbetet, Kungliga biblioteket, Riksarkivet och Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde samt Stiftelsen Nordiska museet. Tidsfristen för de behöriga myndig- heterna att kontrollera om ett föremål som påträffas i en annan medlemsstat är ett kulturföremål förlängs också från tre till sex månader.

Ändringarna i kulturmiljölagen och kulturmiljöförordningen görs för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/60/EU om återlämnande av kulturföremål som olagligen förts bort från en medlems- stats territorium och en ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 med bestämmelser om IMI som antogs den 15 maj 2014 (omarbetning).

Miljö- och energidepartementet

Miljö- och energidepartementet arbetar med frågor som rör minskade klimatutsläpp, en giftfri vardag, en hållbar energianvändning och för att stärka den biologiska mångfalden på land och i vatten. Departementet ansvarar också för frågor som rör kretslopp och avfall, strålsäkerhet, skydd och skötsel av värdefull natur samt internationellt miljö- och energisamarbete. De 16 miljökvalitetsmålen är grunden för regeringens miljöpolitik och miljömålssystemet är den centrala, gemensamma plattformen för aktörer i det svenska miljöarbetet.

Kontakt

Pressfunktionen hos klimat- och miljöminister Åsa Romson:
Pressekreterare
Helena Hellström Gefwert
Tfn 072-241 00 42

Pressekreterare
Karl-Johan Bondesson
Tfn 072-529 50 81

Pressfunktionen hos energiminister Ibrahim Baylan:
Pressekreterare Therese Knapp
Tfn 072-733 38 57

Omgivningsbuller – ökad rätts-säkerhet för verksamhetsutövare

Ändring: Miljöbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:122

Nya steg för en effektivare plan- och bygglag och ökad rättssäkerhet för verksamhetsutövare vid omgivningsbuller

SFS: 2015:670

Ikraftträdande: 1 januari 2016

I fråga om omgivningsbuller har miljöbalken ändrats för att säkerställa verksamhetsutövares rättssäkerhet vid prövning av ett nytt eller ändrat tillstånd för miljöfarlig verksamhet i de fall där bostäder har tillkommit i närheten av verksamheten. Dessutom har straffansvaret för otillåten miljöverksamhet ändrats så att en verksamhetsutövare inte döms till ansvar om denne följt det som sägs om buller i en detaljplan eller i ett bygglov enligt plan- och bygglagen.

Gränsöverskridande transporter av avfall

Ändring: Miljötillsynsförordningen (2011:13)

SFS: 2015:657

Ikraftträdande: 1 januari 2016

En ändring i miljötillsynsförordningen innebär att tillsynsansvaret över gränsöverskridande transporter av avfall koncentreras till fem länsstyrelser: Gävleborgs, Norrbottens, Skåne, Stockholms och Västra Götalands län.

Transporter av avfall regleras i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transporter av avfall.

Avgifter för prövning och tillsyn

Ändring: Förordningen (1998:940)

om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

SFS: 2015:697

Ikraftträdande: 1 januari 2016

I förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken har det införts nya bestämmelser om:

- en årlig prövnings- och tillsynsavgift med 275 000 kronor för tillståndspliktiga insamlingssystem för konsumentelavfall,
- en årlig tillsynsavgift med 1 000 kronor för en producent som har skyldigheter enligt förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning, och
- en årlig tillsynsavgift med 1 000 kronor för en producent som har skyldigheter enligt förordningen (2008:834) om producentansvar för batterier.

Ändringar i avfallsförordningen

Ändring: Avfallsförordningen (2011:927)

SFS: 2015:727

Ikraftträdande: 1 januari 2016

På grund av ändrade EU-regler om en avfallsförteckning samt hur ett avfalls farliga egenskaper ska bedömas har regeringen beslutat om ändringar i avfallsförordningen. Avfallsförordningens förteckning över olika avfallstyper anpassas till EU-förteckningen. Nya avfallstyper avser klorsilaner, rödslam från aluminiumproduktion, metalliskt kvicksilver och avfall som delvis har

stabiliserats. I frågan om hur ett avfalls farliga egenskaper ska bedömas införs en hänvisning till EU:s bestämmelse.

Ny instansordning för va-målen

Ändring: Upphävande av lagen (1976:839) om Statens va-nämnd, lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, upphävande av förordningen (2007:1058) med instruktion för Statens va-nämnd och förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:11

Ny instansordning för va-målen

SFS: 2015:692–2015:694 och 2015:696

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Twister som tidigare prövats av Statens va-nämnd ska fortsättningsvis prövas i mark- och miljödomstol som första instans.

Nordisk balansavräkning

Ändring: Ellagen (1997:857), förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el och elförordningen (2013:208)

Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:112

Nordisk balansavräkning

SFS: 2015:598 och

2015:600–2015:601

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Ändringar i ellagen och tillhörande förordningar innebär att Affärsverket svenska kraftnät får uppdra åt andra att utföra balansavräkning. Ett åtagande om balansansvar ska göras genom avtal dels med Affärsverket svenska kraftnät, dels med den som utför avräkningen.

Elcertifikat – anpassning av kvotkurvan för förnybar el

Ändring: Lagen (2011:1200) om elcertifikat

Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:123

Ambitionshöjning för förnybar el och kontrollstation för elcertifikatsystemet 2015

SFS: 2015:624

Ikraftträdande: 1 januari 2016

En ändring i lagen om elcertifikat innebär att kvotkurvan för elcertifikat anpassas till det nya nationella finansieringsmålet om att produktionen av ny förnybar el ska öka med 30 terawattimmar 2002–2020.

Justering av elsäkerhetsavgiften

Ändring: Förordningen (1995:1296)

om vissa avgifter på elområdet

SFS: 2015:658

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Regeringen har beslutat om ändring i förordningen om vissa avgifter på elområdet. Ändringen innebär en höjning av elsäkerhetsavgiften från 500 kronor till 750 kronor för högspänningsabonnemang och från 6 kronor till 9 kronor 50 öre för lågspänningsabonnemang.

Anläggningsbesked för biodrivmedel

Ändring: Lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen och förordningen (2011:1088) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:38

Anläggningsbesked för biodrivmedel

SFS: 2015:838–2015:839

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Europeiska kommissionen har förlängt godkännandet av den svenska stödordningen för nedsättning av energi- och koldioxidskatt för biodrivmedel till och med den 31 december 2015. Regeringen har ansökt om förlängning av statsstödsgodkännandena hos kommissionen. Bedömningen är att en förlängning av godkännandena kräver en anpassning till kommissionens meddelande om riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2020. Enligt riktlinjerna får driftstöd för livsmedelsbaserade biodrivmedel endast beviljas för anläggningar som tagits i drift före den 31 december 2013, och endast tills anläggningen har avskrivits fullständigt.

I riktlinjerna anges krav för medgivande av en skattelättnad. För att säkerställa att dessa krav följs har riksdagen beslutat om ett system där skattelättnaden villkoras med att det finns ett så kallat anläggningsbesked. Anläggningsbeskedet ska visa att det finns ett kontrollsystem som säkerställer att de biodrivmedel som läggs till grund för avdrag inte är livsmedelsbaserade. Om de är livsmedelsbaserade ska de ha producerats i anläggningar som tagits i drift före den 31 december 2013 och som inte är fullständigt avskrivna. Tillsynsmyndigheten ska utfärda anläggningsbeskeden.

Näringsdepartementet

Näringsdepartementet har ansvar för frågor som rör bostäder, stadsutveckling och byggande, bolag med statligt ägande, it-politik, näringsliv, landsbygd, livsmedel, regional tillväxt, postfrågor samt transporter och infrastruktur.

Kontakt

Pressfunktionen hos närings- och innovationsminister Mikael Damberg:
Pressekreterare Ann Wolgers
Tfn 072-543 87 07

Pressfunktionen hos infrastrukturminister Anna Johansson:
Pressekreterare Elin Tibell
Tfn 072-531 43 49

Pressfunktionen hos bostads-, stadsutvecklings- och it-minister Mehmet Kaplan:
T.f. pressekreterare
(t.o.m. v 1 2016) Martin Kling
Tfn 072-249 44 68

Pressekreterare Hakim Belarbi
Tfn 072-543 74 56

Pressfunktionen hos landsbygdsminister Sven-Erik Bucht:
Pressekreterare Ingela Nilsson
Tfn 072-551 41 16

Näringsdepartementets politikområden ska bidra till att regeringen når sina mål om att Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU 2020. Näringsdepartementets politik ger förutsättningar för företag att utvecklas och växa i hela landet och stimulerar fler företag att exportera. Andra målsättningar är ett hållbart, säkert och robust transportsystem för framtiden, en väl fungerande bostadsmarknad, en effektiv kapitalförsörjning för bolag i olika faser, en internationellt konkurrenskraftig innovationskraft och produktion högt uppe i förädlingskedjan, en världsledande ställning inom digitalisering och digital infrastruktur samt utvecklingskraft i alla delar av landet.

Konkurrensverkets platsundersökningar

Ändring: Konkurrenslagen (2008:579)
Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:96
Säkring av bevis vid Konkurrensverkets platsundersökningar
SFS: 2015:402
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Genom lagändringen får Konkurrensverket granska elektroniskt lagrad information och ta kopior av eller göra utdrag ur bokföring och andra affärshandlingar i verkets lokaler i stället för att göra det på plats hos det företag där undersökningen genomförs. En förutsättning för att det ska få ske är att företaget samtycker till att informationen flyttas till verket. Företaget har rätt att följa de åtgärder som verket vidtar när undersökningen fortsätter hos verket.

Krav på anmälan för att bygga takkupor som har undantagits från krav på bygglov

Ändring: Plan- och byggförordningen (2011:338)
Beslutsunderlag: Ds 2014:31
Nya steg för en effektivare plan- och bygglag
SFS: 2015:837
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Inom områden som omfattas av en detaljplan eller som utgör sammanhållen bebyggelse av viss omfattning införs krav på en anmälan till den kommunala byggnadsnämnden för att bygga en sådan takkupa som har undantagits från krav på bygglov. Det ska inte krävas en kontrollansvarig vid byggandet av sådana takkupor. En byggsanktionsavgift införs för den som påbörjar byggandet av takkupa innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked i de fall som det krävs en anmälan.

En effektivare plan- och bygglag

Ändring: Plan- och bygglagen (2010:900)
Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:122
Nya steg för en effektivare plan- och bygglag och ökad rättssäkerhet för verksamhetsutövare vid omgivningsbullen
SFS: 2015:668
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Ändringarna innebär att förfarandet att upphäva så kallade tomtindelningar förenklas, att bestämmelserna om detaljplanernas genomförandetid förtydligas och att reglerna om hur markanvisningar och exploateringsavtal ska redovisas under detaljplane-processen samordnas. Vidare utökas

kretsen av personer som får överklaga ett beslut om startbesked. Ändringarna avser även hur beslut om lov och förhandsbesked ska expedieras och vilka krav som gäller för byggnadsnämndens handläggning av sådana takkupor som har undantagits från krav på bygglov.

Typgodkännande och marknadskontroll av fordon

Ändring: Lagen (1972:435) om överlastavgift, körkortslagen (1998:488), lagen (2001:558) om vägtrafikregister, lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner, fordonslagen (2002:574), trafikförordningen (1998:1276), förordningen (1998:1709) om avgaskrav för vissa förbränningsmotor drivna mobila maskiner, vägmärkesförordningen (2007:90), fordonsförordningen (2009:211) och förordningen (2001:650) om vägtrafikregister

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:31 Godkännande och marknadskontroll av fordon

SFS: 2015:790–2015:794 och 2015:929–2015:933

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Genom författningsändringarna verkställs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 om godkännande och marknadskontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjulingar. Ändringarna innebär bland annat att en ny snabbgående traktor med en hastighet av högst 50 kilometer per timme kan typgodkännas och tillåtas i trafik. Det ska krävas att man har B-körkort

för att få köra den snabbare traktorn. Vidare kan ett nytt mindre eldrivet fordon med större motoreffekt typgodkännas och tillåtas i trafik. Med det nya fordonet får man inte köra fortare än 25 kilometer i timmen och vid färd krävs det att man bär cykelhjälm eller annat lämpligt huvudskydd. Viktbegränsningar införs också för vissa mopeder och motorcyklar.

Temporärt stöd till mjölkbönder

Ny förordning: Förordning om en särskild åtgärd för att stödja jordbrukare inom sektorn för animalieproduktion

SFS: 2015:610

Ikraftträdande: 24 november 2015

Upphörande: 1 januari 2017

Genom Europeiska kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/1853 av den 15 oktober 2015 om tillfälligt extraordinärt stöd till jordbrukare inom sektorn för animalieproduktion har kommissionen beslutat om ett temporärt riktat stöd i syfte att komma till rätta med marknadsstörning på grund av bland annat kraftig obalans mellan tillgång och efterfrågan på mjölk och mjölkprodukter.

Kompletterande bestämmelser till kommissionens förordning införs genom förordningen om en särskild åtgärd för att stödja jordbrukare inom sektorn för animalieproduktion. Stöd enligt förordningen lämnas till jordbrukare som har rapporterat produktion av komjolk till Statens jordbruksverk för perioden 1 april 2014–31 mars 2015.

Sverige har tilldelats cirka 76 miljoner kronor från EU:s budget för utbetalning till svenska producenter.

Medlemsstaterna får själva tillskjuta medel för stödet, men högst motsvarande det belopp som finansieras genom medel från EU:s budget. Sverige har valt att utnyttja denna möjlighet och skjuter därför till 76 miljoner kronor. I månadsskiftet november/december 2015 betalade Jordbruksverket därför ut särskilt stöd på 96 miljoner kronor enligt förordningen, varav 76 miljoner kronor utgörs av medel från EU och 20 miljoner av nationella medel. Den resterande delen svenska medel kommer att betalas ut under våren 2016. Stödet lämnas för den mängd mjölk som har producerats, och betalas ut av Jordbruksverket vid ett tillfälle under 2015 och ett tillfälle under 2016.

Förordningen upphör att gälla vid utgången av 2016.

Socialdepartementet

Socialdepartementet ansvarar för frågor som rör samhällets välfärd. Frågorna handlar om att främja människors hälsa och samtidigt se till att sjuka får den vård de behöver. De omfattar även försäkringar för att människor ska vara ekonomiskt trygga när de är sjuka, äldre eller när barnen är små. Omsorg om personer med sociala svårigheter, med funktionsnedsättning och äldre ingår också. Dessutom arbetar departementet med rättigheter för barn och för personer med funktionsnedsättning samt med jämställdhet mellan kvinnor och män.

Kontakt

Pressfunktionen hos socialförsäkringsminister Annika Strandhäll:
Pressekreterare Tora Heckscher
Tfn 072-212 62 64

Pressfunktionen hos barn-, äldre- och jämställdhetsminister Åsa Regnér:
T.f. pressekreterare
(t.o.m. v 1 2016) Darina Agha
Tfn 072-708 16 27

Pressekreterare
Joanna Abrahamsson
Tfn 072-543 84 89

Pressfunktionen hos folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister Gabriel Wikström:
Pressekreterare Helena Paues
Tfn 072-209 45 20

Höjt schablonbelopp inom assistansersättningen och fastställd uppräknings av beloppet

Ändring: Förordningen (1993:1091) om assistansersättning

SFS: 2015:556

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Schablonbeloppet för assistansersättning höjs med 4 kronor till 288 kronor per timme. Bestämmelsen att Försäkringskassan ska lämna regeringen förslag till schablonbelopp efter hörande av Sveriges kommuner och landsting tas bort och i stället föreskrivs att schablonbeloppet för varje år kommer att räknas upp med 1,4 procent.

En mer jämställd föräldrapenning

Ändring: Socialförsäkringsbalken och lagen (2008:313) om jämställdhetsbonus

Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:124

En mer jämställd föräldrapenning

SFS: 2015:674–2015:675

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Ändringen i socialförsäkringsbalken innebär att det antal dagar för vilka en förälder inte kan avstå rätten till föräldrapenning till den andra föräldern (det vill säga dagar som är reserverade för respektive förälder) ökas från 60 till 90 dagar. Som en konsekvens av det ändras lagen om jämställdhetsbonus på så sätt att det antal dagar för vilka det kan lämnas jämställdhetsbonus minskas i motsvarande mån. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för föräldrapenning för ett barn som har fötts före ikraftträdandet, eller vid adoption, när den som adopterat barnet har fått barnet i sin vård före ikraftträdandet.

Ändringarna syftar till att öka jämställdheten mellan föräldrar när det gäller fördelningen av hemarbetet och omsorgen om barnet och ska även medverka till mer jämställda förhållanden på arbetsmarknaden samt stärka barnets rätt till sina föräldrar.

Ökad reglering av barns underhåll utanför underhållsstödet

Ändring: Socialförsäkringsbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:145

En jämnare och mer aktuell utveckling av inkomstpensionerna

SFS: 2015:755

Ikraftträdande: 1 april 2016

Det finns föräldrar som reglerar underhållsskyldigheten via underhållsstödet, trots att de har ekonomiska förutsättningar att i stället reglera det direkt mellan sig. Det har därför införts en bestämmelse som innebär att fullt underhållsstöd inte längre ska lämnas om den bidragsskyldiga föräldern under minst sex månader i följd i rätt ordning har betalat det belopp till Försäkringskassan som har bestämts i enlighet med vad som anges i socialförsäkringsbalken. Om det finns särskilda skäl ska dock underhållsstöd ändå lämnas. Vidare föreslås att möjligheten för bidragsskyldiga föräldrar att göra så kallat umgängesavdrag inom underhållsstödet avskaffas. Om den bidragsskyldiga föräldern inte betalar sitt fastställda betalningsbelopp till Försäkringskassan i rätt tid, ska han eller hon betala ränta på skulden även vid kortare dröjsmål med betalning.

Det kommunala vårdnadsbidraget avskaffas

Ändring: Lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag
Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:147
Det kommunala vårdnadsbidraget avskaffas
SFS: 2015:757–2015:758
Ikraftträdande: 1 februari 2016

Lagen om kommunalt vårdnadsbidrag upphör att gälla vid utgången av januari 2016. Det innebär att bidragsformen kommer att upphöra. Redan beslutade perioder med kommunalt vårdnadsbidrag kommer att betalas ut även efter den 1 februari 2016. Kommuner kan fortfarande fatta beslut om kommunalt vårdnadsbidrag för den som före den 1 februari 2016 har kommit in med en ansökan till kommunen och bidraget till någon del avser tid före detta datum.

Den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen avskaffas

Ändring: Socialförsäkringsbalken
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1
Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:963
Ikraftträdande: 1 februari 2016

En ändring har gjorts i socialförsäkringsbalken som innebär att det från och med den 1 februari 2016 inte längre kommer att finnas någon begränsning i tid för möjligheten att betala ut sjukpenning. Detsamma kommer att gälla för sjukpenning i särskilda fall, rehabiliteringspenning och rehabiliteringspenning i särskilda fall. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för sjukpenning och andra berörda förmåner som avser tid före ikraftträdandet.

Höjd föräldrapenning på grundnivån

Ändring: Socialförsäkringsbalken
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1
Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:964
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Ändringen i socialförsäkringsbalken innebär att föräldrapenning på grundnivån höjs från 225 kronor per dag till 250 kronor per dag från den 1 januari 2016. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för föräldrapenning som avser tid före ikraftträdandet. Höjningen syftar till att stärka ekonomin för barnhushåll med låga inkomster.

Kostnadsfria läkemedel för barn

Ändring: Lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner, förordning om ändring i förordningen (1994:362) om vårdavgifter m.m. för vissa utlänningar samt förordning om ändring i förordningen (2013:412) om vårdavgifter m.m. för utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1
Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:968, 2015:975, 2015:976
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Läkemedel och andra förmånsberättigade varor som avses i 15-18 §§ lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner med mera ska vara kostnadsfria för barn under 18 år. Detsamma gäller för barn som omfattas av lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande med flera eller av lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

Fritidsaktiviteter (fritidspeng)

Ändring: Förslag till ändring i socialtjänstlagen (2001:453)
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1
Budgetpropositionen för 2016
SFS: 2015:970
Ikraftträdande: 1 januari 2016

Förslaget till ändring i socialtjänstlagen avser avskaffande av bestämmelserna i 4 a kap. om ersättning för barns kostnader för fritidsaktiviteter (fritidspeng). I stället planeras en generell förstärkning av det ekonomiska biståndet genom en höjning av riksnormen i försörjningsstödet för barn i åldrarna 7–18 år enligt 2 kap. 1 § socialtjänstförordningen (2001:937). Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2016 med förbehåll för riksdagens godkännande av budgetpropositionen 2015/16:1.

Stödboende – en ny placeringsform för barn och unga

Ändring: Socialtjänstlagen (2001:453), socialförsäkringsbalken, lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, lagen (2007:171) om registerkontroll av personal vid sådana hem för vård eller boende som tar emot barn, lagen (1998:620) om belastningsregister och lagen (1998:621) om misstankeregister. Det införs också ändringar i socialtjänstförordningen (2001:937) och några andra förordningar
Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:43
Stödboende – en ny placeringsform för barn och unga
SFS: 2015:982-994
Ikraftträdande: 1 januari 2016

En ny placeringsform införs i socialtjänstlagen (2001:453) för barn och unga i åldern 16-20 år – stödboende. Socialnämnden ska sörja för att barn och unga som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna kan tas emot i ett stödboende. För att placera barn i åldern 16–17 år i stödboende ska krävas särskilda skäl. Socialnämnden ska ha ett övergripande ansvar för barn och unga som placeras i ett stödboende, på motsvarande sätt som gäller barn och unga som placeras i familjehem och hem för vård eller boende. Ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild individ ska ha tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg för att yrkesmässigt få bedriva stödboenden.

Utbildningsdepartementet

Utbildningsdepartementet ansvarar för regeringens utbildnings-, forsknings- och ungdomspolitik. Departementet arbetar med frågor som exempelvis handlar om skolresultat, lärarnas villkor, studiefinansiering och levnadsvillkor för unga.

Kontakt

Pressfunktionen hos utbildningsminister Gustav Fridolin:
Pressekreterare Hanna Hessling
Tfn 072-557 38 01

Pressekreterare Emma Stark
Tfn 072-551 16 05

Pressfunktionen hos gymnasie- och kunskapslyftsminister Aida Hadzialic:
Pressekreterare Gösta Brunnander
Tfn 072-544 28 66

Pressfunktionen hos ministern för högre utbildning och forskning
Helene Hellmark Knutsson:
Pressekreterare Maria Soläng
Tfn 072-206 19 47

Nya regler om mottagande av nyanlända elever

Ändring: Skollagen (2010:800) och skolförordningen (2011:185)

Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:45
Utbildning för nyanlända elever

– mottagande och skolgång

SFS: 2015:246 och 2015:578

Ikraftträdande: 1 januari 2016

En definition av nyanländ införs i skollagen. Med nyanländ ska avses den som har varit bosatt utomlands och som numera är bosatt i Sverige och som har påbörjat sin utbildning här efter höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller sju år. En elev ska inte längre anses vara nyanländ efter fyra års skolgång i Sverige.

En nyanländ elevs kunskaper ska bedömas. En sådan bedömning ska göras även för vissa andra elever som har varit bosatta utomlands, om det behövs. Resultatet av bedömningen ska ingå i underlaget för beslut om placering i årskurs och undervisningsgrupp samt för hur undervisningen ska planeras och hur tiden ska fördelas mellan ämnena.

En nyanländ elev ska inom två månader från det att han eller hon för första gången tagits emot i skolväsendet placeras i en årskurs som är lämplig med hänsyn till hans eller hennes ålder, förkunskaper och personliga förhållanden i övrigt. Inom samma tid ska eleven placeras i en undervisningsgrupp. Detsamma gäller vissa andra elever vars kunskaper har bedömts.

En nyanländ elev som saknar tillräckliga kunskaper i det svenska

språket för att kunna följa och tillgodogöra sig den ordinarie undervisningen ska delvis få undervisas i förberedelseklass. Under samma förutsättningar ska även andra elever vars kunskaper har bedömts få undervisas delvis i förberedelseklass. En elevs undervisning i förberedelseklass i ett visst ämne ska avbrytas så snart eleven bedöms ha tillräckliga kunskaper för att kunna delta i den ordinarie undervisningen i ämnet. Undervisning i förberedelseklass ska inte få pågå längre än två år.

I skolförordningen införs bestämmelser som innebär att en nyanländ elev, eller en annan elev vars kunskaper har bedömts enligt de nya bestämmelserna i skollagen, får ges mer undervisningstid i svenska än andra elever genom ett beslut om prioriterad timplan.

Nya regler för internationella skolor

Ändring: Skollagen (2010:800)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:17
Internationella skolor

SFS: 2015:802

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Ändringarna i skollagen innebär bland annat att en internationell skola definieras som en skola där utbildningen, i stället för att följa en svensk läroplan, bedrivs enligt ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, och som i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid. Det förtydligas också vilka elever med svensk skolplikt som har möjlighet att fullgöra den i en internationell skola på grundskolenivå.

Ändringarna innebär vidare att systemet för godkännande av en internationell skola med enskild huvudman på grundskolenivå utformas på i huvudsak samma sätt som systemet för fristående skolor. Detta innebär att ett godkännande medför en rätt till bidrag. När det gäller internationella skolor på gymnasienivå krävs inget godkännande utan dagens system med en förklaring om bidragsrätt kvarstår. Ett nytt krav som ställs för att en enskild huvudman ska få ett godkännande respektive en förklaring om bidragsrätt är att det ska kunna antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet.

Ändringarna innebär vidare bland annat att kommuner, efter medgivande av Statens skolinspektion, får vara huvudmän för internationella skolor på grundskolenivå, om utbildningen följer en internationell läroplan och det finns behov av en sådan utbildning.

Enhetliga statsbidrag för utlandssvenska elever

Ny förordning: Förordningen om statsbidrag till kostnader för utbildning i Sverige för utlandssvenska elever

Ändring: Skollagen (2010:800), studiestödsförordningen (2000:655), förordningen (SKOLFS 2002:7) om internationell gymnasial utbildning i Stockholm och Göteborg samt vid Sigtuna Humanistiska Läroverket i Sigtuna och upphävande av förordningen (2011:525) om statsbidrag till riksinternatskolor

Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:39

Vissa frågor om utlandssvenska elevers utbildning i Sverige

SFS: 2015:73, 2015:735–2015:737

SKOLFS: 2015:51

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Regeringen ska inte längre ha möjlighet att besluta att en internatskola ska ha ställning som riksinternatskola. Statsbidrag för utlandssvenska elevers utbildning i Sverige ska så långt det är möjligt vara lika oavsett vilken skola eleven väljer.

En effektivare sfi

Ändring: Skollagen (2010:800), lagen (1986:163) om rätt till ledighet för utbildning i svenska för invandrare och lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Beslutsunderlag: Prop. 2014/15:85

Ökad individanpassning – en effektivare sfi och vuxenutbildning

SFS: 2015:482–2015:484

Ikraftträdande: 1 januari 2016

Lagändringarna innebär att utbildning i svenska för invandrare (sfi) inte längre ska vara en egen skolform. Sfi ska i stället ingå i skolformen kommunal vuxenutbildning (komvux). Komvux ska alltså tillhandahållas på grundläggande nivå, på gymnasial nivå och i form av sfi. Huvudmannen för komvux i form av sfi ska verka för att undervisningen erbjuds på tider som är anpassade efter elevernas behov.

Hemkommunen ska vara skyldig att se till att den som tänker påbörja vuxenutbildning på grundläggande nivå erbjuds studie- och yrkesvägled-

ning. Hemkommunen ska också ansvara för att en individuell studieplan upprättas för varje elev inom komvux och särskild utbildning för vuxna (särsvux).

Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2016 men tillämpas först från den 1 juli 2016.

Utbildning i svenska i kombination med yrkesvux

Ändring: Förordningen (2009:43) om statsbidrag för yrkesinriktad och viss teoretisk vuxenutbildning på gymnasial nivå

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1

Budgetpropositionen för 2016

SFS: 2015:1045

Ikraftträdande: 26 januari 2016

Satsningen på yrkesvux, det vill säga yrkesinriktad vuxenutbildning på gymnasial nivå, utökas till att även omfatta sfi och svenska som andraspråk. Det tydliggörs i den förordningen där satsningen regleras, förordningen om statsbidrag för yrkesinriktad och viss teoretisk vuxenutbildning på gymnasial nivå, att bidrag även får lämnas för utbildning enligt förordningen som kombineras med viss annan utbildning. Denna andra utbildning kan vara utbildning i svenska som andraspråk på grundläggande nivå inom komvux eller särsvux. Den andra utbildningen kan också vara sfi. För en person som deltar i en sådan kombinerad utbildning får bidrag lämnas för orienteringskurser som omfattar upp till 400 verksamhetspoäng. Högst 200 av dessa 400 poäng får avse orienteringskurser som syftar till att ge modermålsstöd eller studiehanded-

ning på modersmål och högst 200 poäng får avse andra orienteringskurser.

Nya orienteringskurser inom vuxenutbildningen

Ändring: Förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning

SFS: 2015:1046

Ikraftträdande: 26 januari 2016

Förordningen om vuxenutbildning ändras så att orienteringskurser inom komvux och särsvux kan syfta till att ge modersmålsstöd eller studiehandledning på modersmål eller stöd i form av yrkessvenska. Ändringen ska underlätta för invandrade personer att tillgodogöra sig vuxenutbildning. Med stöd i form av yrkessvenska menas språkstöd inom vald yrkesutbildning.

Fortsatt statsbidrag för behörighetsgivande utbildning för yrkeslärare

Ändring: Förordningen (2013:60) om statsbidrag för behörighetsgivande utbildning för lärare i yrkesämnen

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:1 Budgetpropositionen för 2016

SFS: 2015:1044

Ikraftträdande: 26 januari 2016

För att motverka bristen på behöriga lärare i yrkesämnen förlängs satsningen på behörighetsgivande utbildning för yrkeslärare. Statsbidrag enligt förordningen om statsbidrag för behörighetsgivande utbildning för lärare i yrkesämnen, som i dag får lämnas senast den 31 december 2016, får lämnas senast den 31 december 2019. Bidrag får också lämnas för kostnader för studier som påbörjas före den 1 oktober 2018, i stället för som i dag för kostnader för studier som påbörjas före den 1 oktober 2015. Dessutom höjs bidraget. Bidrag får lämnas med ett belopp som motsvarar 25 procent av lärarens lön för en heltidsanställning, i stället för som i dag 12,5 procent.

Utrikesdepartementet

Utrikesdepartementet (UD) ansvarar tillsammans med utlandsmyndigheterna för Sveriges förbindelser med andra länder. På UD formuleras de handlingsalternativ som ligger till grund för regeringens ställningstaganden i utrikes- och biståndspolitiska frågor samt i frågor om internationell handelspolitik.

De frågor som UD ansvarar för regleras sällan genom lag eller förordning. Undantag är lagstiftningsarbetet inom EU-området och för de förordningar som upprättas för att tydliggöra vilka uppgifter myndigheter har som sorterar under UD.

Till årsskiftet 2015/2016 träder inga lagar i kraft inom UD:s ämnesområden.

Kontakt

Pressfunktionen hos utrikesminister
Margot Wallström:
Pressekreterare Pezhman Fivrin
Tfn 072-526 68 18

Pressekreterare Erik Wirkensjö
Tfn 070-317 64 71

Pressfunktionen hos biståndsm
minister Isabella Lövin:
Pressekreterare Annika Flensburg
Tfn 072-212 45 09

Statsrådsberedningen

Växel: 08-405 10 00

103 33 Stockholm